

**MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**
DRP.IX.0702-1-1/WP/13

Warszawa 5 listopada 2013 r.

P. J. Gidewicz
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 12. 11. 13
nr. 9266 podpis. *[Signature]*

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

[Signature]

Odpowiadając na pismo z dnia 9 października 2013 r. znak: SPS-043-40-1751/13 przekazujące oświadczenia złożone przez senatora Jarosława Obremskiego podczas 40 posiedzenia Senatu RP w dniu 3 października 2013 r., uprzejmie informuję:

Pan Senator wspomina na początku swojego oświadczenia o kontrowersjach związanych z działalnością urzędów pracy. W związku z tym informuję, że obecnie trwają prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw. Projekt ten 31 października został przekazany na posiedzenie Rady Ministrów. Proponowane zmiany uwzględniają m.in.:

- konieczność poprawy efektywności działań urzędów pracy oraz standardów obsługi klientów urzędów pracy i uzyskiwanych wskaźników zatrudnienia dzięki wprowadzeniu nowych form organizacji pracy oraz współpracy urzędów pracy z podmiotami niepublicznymi,
- zapewnienie szerszego dostępu do instrumentów aktywizacyjnych nie tylko tym bezrobotnym, których uznano za osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy,
- konieczność zwiększenia elastyczności działania urzędów pracy poprzez lepsze dostosowanie działań urzędu pracy do potrzeb konkretnego bezrobotnego i pracodawcy,
- niewystarczającą liczbę pracowników urzędów pracy do obsługi dużej liczby bezrobotnych, jak i ograniczoną kwotę środków Funduszu Pracy, która może być przeznaczona na realizację aktywnej polityki rynku pracy,
- konieczność odbiurokratyzowania, zracjonalizowania i uporządkowania działalności Centrów Aktywizacji Zawodowej,
- konieczność dokonania zmian w sposobie dystrybucji środków Funduszu Pracy celem wsparcia aktywności i skuteczności urzędów pracy oraz uzależnienia wysokości środków otrzymywanych przez urzędy pracy od efektów ich pracy,
- konieczność objęcia realną pomocą osób długotrwale bezrobotnych dzięki poszerzeniu współpracy urzędów pracy z ośrodkami pomocy społecznej i organizacjami pozarządowymi,

- wprowadzenie działań na rzecz ułatwienia łączenia pracy zawodowej z obowiązkami rodzinnymi związanymi z wychowaniem dzieci.

Wyrażam nadzieję, że takie zmiany przyczynią się do wyraźnej poprawy jakości i skuteczności działalności urzędów pracy, a tym samym do poprawy sytuacji na rynku pracy.

Natomiast wszystkie kwestie związane z ubezpieczeniem zdrowotnym należą do kompetencji Ministra Zdrowia. Jednocześnie informuję, że ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 210, poz. 2135 z późn. zm.) realizująca konstytucyjny obowiązek zapewnienia obywatelom polskim świadczeń opieki zdrowotnej określa, że przysługują one, poza nielicznymi wyjątkami obywatelom posiadającym tytuł do ubezpieczenia zdrowotnego. Podstawą do uzyskania świadczenia z tego tytułu jest odprowadzanie składek na ubezpieczenie zdrowotne. W przypadku osób zarejestrowanych jako bezrobotne, składki są odprowadzane przez powiatowe urzędy pracy – w przypadku osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, lub potrącane z wypłacanego zasiłku dla bezrobotnych.

Niezależnie od tego informuję, że art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.) umożliwia uzyskanie uprawnień do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy.

Dotyczy to osób, które:

- a) posiadają obywatelstwo polskie,
- b) mają miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- c) spełniają kryterium dochodowe o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej, oraz co do których nie stwierdzono okoliczności dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny.

Decyzję wydaje wójt gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. Czynność ta należy do zadań zleconych gminy, na realizację których gminy otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa. Decyzja zostaje wydana na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczeń, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Wszczęcie postępowania o wydanie decyzji może nastąpić także z inicjatywy własnej wójta lub na wniosek oddziału wojewódzkiego NFZ właściwego ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, W takim przypadku wójt jest zobowiązany dostarczyć przedmiotową decyzję niezwłocznie właściwemu oddziałowi Funduszu.

Decyzja uprawnia do uzyskiwania świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni od dnia jej wydania, chyba że w tym czasie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym. W tym kontekście uważam, że nie istnieje konieczność zawierania przez osobę bezrobotną umowy o dobrowolnym ubezpieczeniu zdrowotnym.

W związku z powyższym, mając na uwadze to, że osoba bezrobotna jest zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia, nie uważam za zasadne zmienianie – tak jak Pan Poseł postuluje – ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w tym zakresie.

Odnosząc się bardziej całościowo do poruszonego przez Pana Senatora problemu ubezpieczenia zdrowotnego osób bezrobotnych informuję, iż następstwem wprowadzonej w 1999 reformy zdrowia, oprócz Kas Chorych oraz prywatyzacji części usług medycznych było przyjęcie zasady, że bezrobotni nie posiadający prawa do zasiłku lub stypendium są objęci ubezpieczeniem zdrowotnym na podstawie zgłoszenia do tego ubezpieczenia,

dokonywanego przez powiatowy urząd pracy. Negatywne, uboczne skutki, przyjętego w tym zakresie rozwiązania uwidoczniły się bardzo szybko.

Od wielu lat powiatowe urzędy pracy systematycznie postulują rozdzielenie nabywania prawa do ubezpieczenia zdrowotnego od uzyskania statusu osoby bezrobotnej bez prawa do zasiłku. Podkreślają, że istnieje duża grupa osób rejestrujących się jako osoby bezrobotne wyłącznie w celu uzyskania prawa do ubezpieczenia zdrowotnego. Powoduje to znaczne obciążenie powiatowych urzędów pracy, dodatkowo utrudniając realizację ich podstawowego zadania tzn. prowadzenia pośrednictwa pracy i pomocy osobom rzeczywiście poszukującym pracy. W niektórych powiatowych urzędach pracy różnica pomiędzy poziomem bezrobocia rejestrowanego a wynikającego z danych BAEL wynosi ponad jedną trzecią ogólnej liczby bezrobotnych w tym rejonie.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej prowadzi własne prace analityczne z których wynika, iż miesięczne koszty obsługi procesu przekazywania list osób bezrobotnych niepobierających zasiłku dla osób bezrobotnych uprawnionych do świadczeń finansowanych przez NFZ wynoszą ok. 15 mln zł. Ponadto realizacja całej procedury wymaga zaangażowania wielu pracowników powiatowych urzędów pracy w działania o charakterze biurowym, co – z uwagi na ograniczone środki na etaty dla pracowników publicznych służb zatrudnienia – w istotny sposób zmniejsza liczbę pracowników zajmujących się realizacją podstawowych zadań publicznych służb zatrudnienia tj. aktywizacją osób bezrobotnych, promocją zatrudnienia i współpracą z pracodawcami. Obecnie na 23638 osób zatrudnionych w publicznych służbach zatrudnienia, zaledwie 8756 pracuje z osobami bezrobotnymi. Pozostałe osoby wykonują prace biurowe, z czego znaczna część realizuje zadania związane ze zbieraniem oraz przekazywaniem informacji służących ustaleniu prawa do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej przez NFZ

W 2010 i 2011 roku przy Ministrze Zdrowia pracował Międzyresortowy Zespół do przygotowania zmiany zasad opłacania finansowanych przez budżet państwa składek na ubezpieczenie zdrowotne ewidencjonowanych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych oraz zasad finansowania świadczeń opieki zdrowotnej dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni. Zespół dokonał oceny zasadności zmian w przedmiotowym zakresie oraz przygotował wstępne propozycje kierunków zmian, stwierdzając jednocześnie, że na ówczesnym etapie prac nie ma możliwości przedstawienia ocen i propozycji ostatecznych.

Obecnie są prowadzone wspólne prace Ministra Zdrowia i Ministra Pracy i Polityki Społecznej mające na celu wypracowanie rozwiązań umożliwiających łatwiejsze niż obecnie uzyskiwanie prawa do ubezpieczenia zdrowotnego bez konieczności jednoczesnego uzyskiwania statusu osoby bezrobotnej. Tym samym sygnalizowane przez Pana Senatora kwestie przestałyby istnieć.

2

MINISTER
z up.
Jacek Męcina
Sekretarz Stanu